

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Test 15

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

a. A cím és a szövegegész viszonya **5 pont**

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*,
(pl. A lírai én vershelyzetét kijelölő cím. A címben megjelenő folyószimbólum utal Párizsra, mint földrajzi helyszínre, és ezáltal a Párizs-téma bontakozik ki a költeményben. A cím keltette előfeltevések megvalósulnak a költeményben, de ugyanakkor a Párizs-téma ki is egészül, ellentétként a Duna-part jelenik meg, amely a magyar hazára és léthelyzetre utal. Ugyanakkor a két helyszín a lírai önmegvalósulásának kétféle lehetőségét jelöli ki.stb.)

érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*,
részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*,
részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*,
kísérlet a válaszadásra *1 pont*

b. A költemény szervezőelve **5 pont**

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*
(pl. A költemény szervező elve az ellentét a Szajna-part, illetve a Duna-part között. A két helyszín két különböző kulturális kontextust, és ezáltal kétfajta lírai viszonyulást és magatartást fogalmaz meg. A Szajna-parthoz pozitív értékeket kapcsol a lírai én: „szűz szerelem”, „Sejtelek csók minden dalom”, „Szent Cecilia hajol lelkemre/ Álmatagon.”. Ezzel ellentétben a Duna-part negatív értékekkel rendelkezik: „Démonok úznak csúfot velem”, „Itt röhejes mámorba kerget/Vijjogó, éji csapat.”, „Céda lányhoz hajt durva öröm” stb.)

érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*,
részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*,
részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*,
kísérlet a válaszadásra *1 pont*

c. A lírai én megjelenési formái **5 pont**

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*
(pl. A lírai én kettőssége, ellentéte bontakozik ki a költeményben. Énjének egyike a Szajna-parthoz kapcsolódik, másik része pedig a Duna-parthoz. Az ellentét a két helyszín közötti kulturális ellentétből bontakozik ki.. Ez az ellentét a következő poétikai eszközökben nyilvánul meg: „Démonok úznak csúfot velem” - „álmokba von be/Százféle, szűz szerelem”, „Rákacag Páris/S a boldog Másik visszakacag” - „Itt röhejes mámorba kerget/Vijjogó, éji csapat” „Szent Cecilia hajol lelkemre/Álmatagon.” - „Céda lányhoz hajt durva öröm.”. Az én osztottsága azonban már a költemény első versszakában fel is oldódik a halott állapot egységében. Ez az állapot érzékelteti, hogy a lírai én egyetlen énjében sem leli meg önazonosságát, énjének kiteljesedését, mindkét állapotot részletesség, hiányosság jellemzi stb.)

érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*,
részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*,

részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,
kísérlet a válaszadásra 1 pont

d. A vers értékrendje

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont

(pl. Hierarchikus értékrend jelenik meg, két földrajzi szimbólumra épül a költemény: a Szajna folyó Párizsra, és a párizsi kultúrára utal, míg a Duna a magyar kultúrát, léthelyzetet fejezi ki. A két helyszín között hierarchikus viszony állapítható meg: a nyugati kultúra fejlettsége áll ellentétben a magyar kulturális elmaradottságával stb.)

érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont,

részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,

kísérlet a válaszadásra 1 pont

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont

összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, részben helyes fogalomhasználat 4 pont,
helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet,
helytelen fogalomhasználat 2 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás

5 pont

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

a. A szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése.

Rövid válasz megfogalmazása a következő, szövegből vett információk alapján: *Régi könyvekből kitépett üres lapokat használt a hamisított rajzokhoz, és a tintára is ügyelt. Korabeli, értéktelen képeket vásárolt, lekaparta a vászonról a festéket, és ezekre festett.*

5 pont

b. Konkrét, explicit információk felismerése és visszakeresése.

Rövid válasz megfogalmazása, a következő, szövegből vett információk alapján: *Jól ismerte a hamisítandó művészeket, és tudott a fejükkal gondolkodni*

5 pont

c. A publicisztikai stílusréteg megnevezése (2 pont), indoklás (3 pont)

5 pont

d. Témához való igazodás

5 pont

A monológ követelményeinek betartása

5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás

5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

a. a választott epikus alkotás műfajának jellemzői

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont

(pl. pl. *Kármán*: szentimentalista levél-/naplóregény: levelek, naplójegyzetek, töredékesség; kert-motívum jelentései; egy év, ciklikusság, évszaktoposzok; bevezető: három kitalált elbeszélői szólam; énelbeszélés, vallomásosság;

*Jóka*i: társadalmi, romantikus regény, lineáris, előre haladó történetalakítás, kalandos epizódok, váratlan fordulatok, metonimikus és metaforikus összefüggések; a nagy történet különböző történetekből épül fel, szervezőelve az ellentét, két világ; regény kezdete és zárata mint cselekményszervező elem; időtlenség; elbeszélő mindentudó, szubjektív, szemtanú stb.),

érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont,

részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,

kísérlet a válaszadásra 1 pont.

b. a szenvedés oka és következményei

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont (pl. *Kármán*: Fanni szenvedésének okai: önismerethiány, szeretetlenség, magány, családja ridegsége, nyelvi kifejezés elégtelensége, szentimentális túlérzékenysége, tehetetlensége; halálvágy – halál; természet párhuzamba, ellentétbe áll lelkiállapotával, enyhíti szenvedését;

Probă scrisă la limba și literatura maghiară maternă

Test 15

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Barem de evaluare și notare

Jókai: Timár Mihály vívódó, meghasonlott hős, oka: a gazdagság útja, szeretetlenség, társadalmi szerep – önvád; szenvedése, értékválsága teszi rokonszenvenné; hold motívum, éjszaka, sötétség mint a morális kísértés toposza; menekülés, újrakezdés, a nyugalom megtalálásának romantikus lehetősége: a sziget, Noémi; Tímea szenvedése: titkolt szerelem, boldogtalanság, nem alakítója sorsának; Athalie szenvedése: az elveszített szerelem, mások boldogsága; bosszúvágy; Krisztyán Tódor szenvedésének oka: pénzhiány, tehetetlenség, irigység; jelleme, származása, körülményei folytán gonosz; saját sorsának rontója stb.),

értékes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,
részben értékes, kifejtett válasz 3 pont,
részben értékes, részben kifejtett válasz 2 pont,
kísérlet a válaszadásra 1 pont.

c. a jellemábrázolás sajátosságai

5 pont

Értékes, műismereten alapuló, kifejtett válasz, a témát meghatározó sajátossága 5 pont
(pl. *Kármán:* lélekrajz, személyes, vallomások beszédmód, a nyelviség problematikája; ellentétesítés: Fanni - barátnő, család, ellentétes érzelmek, vágyak; kommunikációhiány, befele fordulás, antropomorfizált természet mint barát; indulatszavak, felkiáltások;

Jókai: végletes ellentétesítés, egytulajdonságú, pozitív és negatív hősök, sors és jellem összefonódása, eszményítés, túlzás, belső monológok, külső és belső konfliktusok, vívódó hős, véletlenek irányítják sorsukat stb.),

értékes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,
részben értékes, kifejtett válasz 3 pont,
részben értékes, részben kifejtett válasz 2 pont,
kísérlet a válaszadásra 1 pont.

d. értékrendek ütközése

5 pont

Értékes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont
(pl. pl. *Kármán:* közösségi élettel kapcsolatos: társaslet – magány, menekülés, halálvágy, szenvedés; megismeréssel kapcsolatos értékek: önismeret hiánya, szerelemvágy – önmegismerés, szerelemmel való találkozás; érzelmekkel kapcsolatos értékek: szomorú – jókedvű, boldogtalan – boldog, szív – ész; anyagi javakkal kapcsolatos értékek: gazdag – szegény, külső – belső; vitális értékek: beteg – egészséges, élet – halál;

Jókai: arany ember motívum, arany – ember kettéhasadása társadalom – természet törvényei; morális értékek: hűség – hűtlenség, közösség normáihoz igazodó – másság; tisztesség, törvényesség – bűn, értékesülés – boldogság, a másik ember eszközként vagy célként való felfogása, felelőtlenség – felelősség; külső – belső megítélés; bűn – bűnhődés; műbeli – olvasói értékrend stb.),

értékes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,
részben értékes, kifejtett válasz 3 pont,
részben értékes, részben kifejtett válasz 2 pont,
kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Összefüggő szöveg, a feladatsor által közvetített értelmezési szempontokhoz való igazodás/ezeknek egyéni szempontokkal való kiegészítése, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása 5 pont,

összefüggő szöveg, a feladatsor által közvetített értelmezési szempontokhoz való igazodás/ezeknek egyéni szempontokkal való kiegészítése, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, az értekezés tartalmi és formai jegyeinek részleges betartása 4 pont,

helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont,
helyenként töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 2 pont,
töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Helyesírás

5 pont

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.